

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

11. Solon.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

ad *ἐπιμνηστικὸν* *ἔκαστον* nominat. Ex ijs luce ipsa clarius est, perfectionem eloquentiæ, quæ in Demosthene excitatus viguit, ex Aristorelis præceptis hausit non fuisse. Nolim tamen hic asserere, non esse vtilem perfectis oratoribus Philosophiam; quinimo, nutritrix est eloquentiæ sapientia, & summam affert in dicendo perspicuitatem, vim, copiam, maiestatem: verum, licet disertis Oratores, qui ante Philosophos, præcul dubio emerferunt, à Philosophis postea fuerint adiuti, non ideo præstantior est Philosophia Oratoria facultate, cuius munus est, reconditas opes sapientiæ proferre in lucem, & flore orationis vestire, sine quo ornatu neglectæ in tenebris, & squalore semper iacuisent. Certe quidem acuntur gladij, sed non ideo eos gladij præstantior; à Philosophis institui possunt Oratores, non ideo sunt Philosophis inferiores.

tè, vt cætera Dionysius Longinus Homerum modo Soli Orienti, modo Oceano comparat, & rectè, vt enim Sol fons lucis, Oceanus ortus pureorum, & aquarum omnium parens: Sic Homerus omnis doctrinæ, addo cum Iustiano Imperatore, omnis virtutis pater. Atque vt Solis radijs vestiantur, calore animantur, Oceani venis resperguntur & aluntur omnia: sic ex diuinis Homeri carminibus, lumen, Spiritum, alimentum, neçtate, & ambrosia suauis literæ perceperunt. Accedit quod vt in sole Oriente, & Occidente grauisimi colores ad oculorum miraculum cernuntur: In Oceano tot rerum opulentia, tot littorum decore, tot insularum amœnitas delectationem conciliat, sic in Homeri Poësi tot margarite, tot lumina, tot faces, tam varia, tam recondita, tam prompta rerum omnium copia, decus, voluptas sine fatietate delectet. Quanquam non est publici saporis Poëta, nec eos capere potest, qui Græcarum literarum imperiti eundem Latine legunt, aut puerciles amplificationes sententiarum ponderi, & eloquentiæ grauitati præferunt. Quos nihil mirum est de Homero pro sui ingenij modulo sentire, longè aliter ille Antipater Sidonius, qui non modo Poëtam, sed Oratorem; non oratorem tantum, sed Suadæ medullam, nec Suadæ medullam modo, sed Suadæ ipsam mundi, & magnum os nuncupat τὸν Μίσηρον, ἡρώδης, ἡ γροσσομα, ex quo ad eius statuam æream Apis, in ore vatis mellificans cernitur, in Græcorum carminum florilegio. Proceat igitur faustis auspicijs, in albis quadrigis Homerus Rhetorum pater, & longam sub se Oratorum vatumque seriem prospiciet.

Dion. Long. ad 4.
Homeri cō.
Sole, & Oceano comparatis.
Synasis
ἡρώδης ἡ γροσσομα
Homerο
ἡρώδης ἡ γροσσομα

Antipater Sidonius in Anthologia.

Illustrum Oratorum Elogia.

P Y T H E V S.

CAPVT IX.

Eius imago existat apud Fulvium. Versum in numismate. Vide Illustrum imago in gines 125.
Pythæi suæ Pythæi meminist Pau.
san in Corinthiacis.
Ceter in Bruto.
Hermogen. ad 1.
Longin. ad 4. vs.
Demet.
Phaler. de Elocut.
Aelian. de var. hist. li. 13. cap. 22.
τὰ μὲν ἐπιμνηστικὰ ἀπομνηστικὰ.
Plin. l. 17. c. 8.
Id. l. 7. cap. 19.

Hic primus in templo Musarum fertur Rhetoricam docuisse, & posteris librum de arte dicendi conscriptum reliquisse.

H O M E R V S.

CAPVT X.

Origo plenioris Eloquentiæ si quis rectè repetat, est ab Homero, nempe hic Orator, & plane orator à Marco Tullio, ab Hermogene Rhetorum præstantissimus, à cæteris vero omnium consensu magister. Eloquentiæ agnoscitur. Sapiebat profectò Galaton ille pater quisquis fuit, qui Homerum, quanquam haud satis verecunda specie, prudenti tamen, & arguta depinxit, quippe vomentem expressit, non esculenta credo vinum redolentia, sed aurea flumina, circumstantes verò poëtas, ea quæ ipse euomisset, summo studio colligentes vellem oratores addidisset, quando & ex eodem fonte hauriunt ab eo qui fons ingeniorum à Plinio nominatur, qui & de eorundem præstantia differens addit ingeniorum gloriæ, quis possit agere delectum, per tot disciplinarum genera, & tantam rerum operumque varietatem, nisi fortè Homero vate Græco nullum felicitius extitisse conuenit, siue operis fortuna, siue materia æstimetur. Ex quo diser-

Solon.
CAPVT XI.

Ante Solonis ætatem de nullo vt disertus memoriæ proditum est (inquit Tullius in Bruto) hic igitur Homero succedat, vir sine dubio magnus, cuius eloquentia, quasi veteris illius Myronis spirans manus horrori simul est, & Religioni.
Apparet in eo ingenium acre, velox, excelsum quod eloquentiæ grauioris sedes est mens sincera, & victor animus: contra quem hoc calamitates possunt, quod aduersus solem nebula. His subsidijs paratur non fucata, & potentiorum libidini feruenter ancillans; sed

Grandioris eloquentiæ sedes grande ingenium.

εξαι cultrix oratio magna vocis libertate semper incitata. Qualis ea fuit cum armatus est conacionatus contra Pisistratum, iam Tyrannidis satellitio, & assentatoris Senatus fauore terribilem ijs qui timere poterant, cuius cōcionis hoc est exordiū *Ανδρες Αθηναίου τ' μὲν εἰμι σοφώτερος, τ' ἢ ἀνδρείοτερος, τοφώτερος δ' ἢ τῶν μὴ στυγνῶν τὸ πρῶτον Ἰσθμίων, ἀνδρείοτερος δ' ἢ τῶν στυγνῶν ἢ Ὀφελείων ἢ τῶν τῶν ἐπιμένων.* Viri Athenienses alijs quidem sapientior, alijs sum fortior. Sapientior enim illis sum, qui Pisistrati conatus non animaduertunt, fortior autem ijs, qui sciunt illum quidem sed metu silent. Ex vngue leonem agnosco. Quid cum de Salamine ipsius patria inter Athenienses, & Megarenses fermē vsque ad interuencionem armis dimicatum esset, multisque eladibus acceptis capitale apud Athenienses esse coepisset, si quis legem de vindicanda Insula fectet, sollicitus Solon, ne vel tacendo, Reipublica, vel consulendo, sibi noceret, subitam dementia simulat, cuius praeteritū, non dicturus modō prohibita, sed & facturus erat. Deformis igitur habitu, more recordium in publicum euolat, confictisque ad rem versibus, quasi diuino furore incitatus, per Praeconem quod vetabatur suadet, omnium que animos ita permouet, ut aduersus Megarenses bellum ex templo decernerent, Insulaque deuictis hostibus Atheniensium fieret.

Extant versus apud Laetium.

Εἶλον δὲ πρὸς τὴν Φολεγάνῃος ἢ Σικινίτης, Ἀνήϊ' Ἀθηνῶν περὶ τὸ ἀμειψάμενος.

Αἴψα γὰρ ἂν φάτις ἦδε μετ' ἀνδράποισι γένοιτο.

Ἀφικὸς οὗτος ἀνὴρ τ' Σαλαμῖν' ἀφένταρ,

Τοῖδ' ἐς Σαλαμῖνα μαχησόμενοι περὶ νῆσθ ἱμερτῆς, χαλιπόντ' ἀπ' ἄσπασάμενοι.

Olim uisam fuerim Phologandrius, aut Sicinitis, Ac mutata foret Attica terra mihi.

Nam subito fama hac hominum uoluit abire ad aures, Attici unus ades, qui Salamina suxit.

Quia Salamina igitur sarturi dedecus, imus, Subdita quod nobis insula restitues.

Hæc incitatz meatis, & vehementis ingenij iudicia: neque verò Philosophiz perpolitus condimentis humanitatis caruit, quibus plerunque sententiosa eius dicta asperguntur.

Quid hoc grauius & illustrius?

Diogenes
Lært. sin
Solone.
Plutarch.
@rac. hist.
1174.

Εκ νεφέλης φέρεται χιόνος βία ἢ δὲ χαλαρή, βροτῆ δ' ἐκ λαμπρῆς γίνεται ἀερονόης: Ἀνδρῶν δ' ἐκ μεγάλων πόλεις δόλουται. Ex nubis uia nixu, grandinisque decidit: Ex lucens fulgure tuum tonitrua. Sic ex spectabili magnorum uiciorum fortuna perniciēs creatur Reipub. At illud etiam Philo Ludæus purpuris suis infertuit. Εἰ ἀνέμων ἢ θάλασσα ταρασσεται, εἰ δέ τις αὐτῶν Μὴ κινή, πάντων ἐστὶ δικαιοσύνη. Ventis asperantur mare, sua alioqui natura lenissimum. Sic animus, licet per se tranquillus, alienis motibus percellitur. Iam verò eius cum Cræso congressus, & Regina illa mens, neruosa eloquentiz uiribus incitata, quid non habet admirationis: Hæc sapiens, & suauis eius ad Regem oratio.

Ὡς βασιλεῦ Λυδῶν πρός τ' ἄλλα μεζῖος ἔ. Πλουτ. in Solone.

χρὴν δὲ θεὸς ἔδοξε, καὶ σοφίας τινὸς εὐδαρῆς, ὡς εἰκοιν, καὶ δημοτικῆς οὐ βασιλικῆς οὐδὲ λαμπρῆς ὑπὸ μεζῖοτος ἡμῖν μέτεσιν, ἢ τυχῆς ὄρουσα παντοδαπῆς χράμενον αἰετ' ἢ βίον, οὐκ ἔσται παρῆσιν ἀγαθῶς μέγα φρονεῖν, οὐδ' ἄρα μάλιστ' ἀνδρῆς εὐτυχίαν, μεταβολῆς χρόνον ἔχουσαι ἔσται: γὰρ ἐκάσῃ ποιήσον ἐξ ἀλλῆς τὸ μέλλον. ὡς δὲ τὸ τέλος ὁ δαίμων ἔδειξε τὴν εὐπραξίαν, τὸτον εὐδαίμονα νομίζομεν. ὁ δὲ ζῶντος ἔστι καὶ κινδυνεύουτος ἐν τῷ βίῳ μακαρισμὸς, ὡς περ ἀγωνισμένους κέρυμα. καὶ εἰφανὸς ἔστιν ἀλέεαος καὶ ἀκρυθῶ, quæ sic latine reddo. Græcis quidem hominibus ὁ Rex Lydorum, ut in cæteris, medicritiam, sic sapientiam moderatam, popularem, ἔνδον liberam, si non Regiam illam splendidamque fortunam, concessit Deus. Quia cum uarijs fortuna uentis uio ad Cræsam hanc mortalium conditionem uideat obnoxiam, neq; sum, suauis presentium bonorum affluentia nos arroganter ἐπιμαρτυροῦσιν, ἔνδον moderatam, neque hominis uilius fluxam felicitatem micio charactari sinis. Quandoquidem unicuique nostrum futu ritum uariū est ἔνδον ignotum. Itaque cui prospera ἔνδον aquabilis fortuna ad extremum usque diem obtigit, hunc beatum predicamus. Eius uerò, qui etiam cum huius uita conficiatur periculis, felicitas, non seorsim ac dimicantis Athleta uictoria, fallax est, ἔνδον incerta.

Egredia
malitudo.

